

ACTE DE PRESENTACIÓ DE LA CÀTEDRA UB- ANTONI ESTEVE I SUBIRANA DE RECERCA EN
FARMACOLOGIA

Discurs en representació de la Fundació

Rector Magnífic de la Universitat de Barcelona, Senyor Degà de la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, Senyora Directora de la Càtedra UB – Antoni Esteve i Subirana de Recerca en Farmacologia, equip de la Fundació i familiars del Dr. Antoni Esteve i Subirana - fundador de Laboratoris Dr. Esteve -.

En nom del patronat i de l'equip, estem contents i agraïts de poder presentar la Càtedra UB – Antoni Esteve i Subirana de Recerca en Farmacologia. Una càtedra adscrita, precisament, a la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació de la Universitat de Barcelona, on el Dr. Antoni Esteve i Subirana – que es troba en l'origen d'aquesta Fundació - es llicencià l'any 1924 i on, posteriorment, es doctorà, el 1932.

Al llarg de la seva vida manifestà un ferm compromís vers la ciència, i en especial, vers la farmacologia posant el punt de mira en la qualitat i en la investigació.

Aquest compromís el desenvolupà, des de diverses vessants, com a emprenedor però també com a investigador, participant en diversos projectes d'investigació, publicacions i institucions científiques (com ara, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears, la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans).

Tot, amb l'objectiu de generar i de transferir coneixement en l'àmbit de la farmacologia.

Aquesta inquietud per la investigació inspirà la missió estatutària d'aquesta Fundació creada l'any 1982 en un context econòmic i social en que la investigació en Farmacologia a Catalunya es desenvolupava, principalment, de la mà d'aquesta Universitat: la Universitat de Barcelona.

En les primeres dècades d'existència, la Fundació funcionà sota la direcció d'en Sergi Erill. Un dels principals farmacòlegs clínics del nostre país; catedràtic de farmacologia per aquesta Universitat que destacà per les seves aportacions en farmacologia bàsica i clínica i en medicina interna. Va publicar més de 120 articles en revistes científiques de primer nivell i una quinzena de llibres i monografies.

La visió d'en Sergi Erill va ser convertir la Fundació en un espai de trobada on expertes i experts poguessin contrastar coneixements i obrir noves línies d'investigació. Durant aquestes primeres dècades, destacaren iniciatives molt vinculades al món acadèmic i molt compromeses amb una investigació de caire innovador. Podem destacar els simposis internacionals en farmacologia que tractaven temes diversos. També són destacables les **taules rodones** que presentaven un caire interdisciplinari.

Des de la Fundació, hem tingut sempre la fortuna de comptar amb el generós suport de científics i col·laboradors com Marcus Reidenberg i, més recentment, Antoni Ribas, de la Universitat d'UCLA. Ara, precisament, comptarem amb la generosa participació d'en Carlos Plata com a membre de la Comissió de Seguiment d'aquesta Càtedra, de qui, de ben segur, coneixeran la seva trajectòria professional.

A dia d'avui, la Fundació ha mobilitzat més de 2.200 investigadors; ha publicat més de 120 obres i ha promogut diversos cursos adreçats a investigadors i focalitzats en àrees on es detectà la necessitat d'un cert desenvolupament per a la seva òptima evolució professional.

Com s'apuntava, el paper de la Universitat de Barcelona va ser determinant en la recerca en farmacologia a Catalunya. Als anys seixanta del segle passat, es van produir una sèrie de factors que van comportar la potenciació de la recerca en farmacologia, per exemple, l'impuls donat per la indústria farmacèutica i pel sector privat.

L'evolució ha estat afavorir la recerca a través de la col·laboració pública-privada però els recursos invertits no són suficients.

El 2022, la inversió en Recerca a Catalunya va ser només de l'1,79% del Producte Interior Brut ¹, per darrera de la mitjana europea del 2,24% i del més del 3% assolit per països com Japó i Estats Units².

Per tant, la col·laboració pública-privada es manifesta com una opció de progrés necessària i des de la Fundació volem adherir-nos a aquesta tendència mitjançant la creació d'aquesta Càtedra.

Apostem per un marc de col·laboració ben construït on es pugui generar ciència innovadora i aplicada seguint la trajectòria professional marcada pel Dr. Antoni Esteve i Subirana que inspira l'origen i missió d'aquesta fundació. I, per les raons exposades, creiem que aquesta Universitat serà un molt bon company de camí.

Una part del pressupost d'aquesta Càtedra podria anar destinada, per exemple, a la captació de talent jove mitjançant la contractació d'investigadors menors de 35 anys. Però l'objectiu no és només la generació de ciència sinó també la transferència de coneixement a través de diversos esdeveniments científics part dels quals adreçats a expertes i experts en l'àmbit científic de la farmacologia.

Tenim ben presents a tots els que, sense cap mena d'exclusió, han fet i fan possible el camí assolit per la Fundació: el nostre agraïment per a tots ells.

Així mateix, el nostre agraïment a la Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació, al Departament de Farmacologia i a la Dra. Mercè Pallàs per haver recolzat la creació d'aquesta Càtedra que ens permetrà unir esforços en la consecució d'un repte comú: contribuir de manera molt significativa a la investigació en farmacologia

Moltes gràcies a tots.

Laura Gil-Vernet Esteve

A Barcelona, el 4 de desembre de 2024

¹ <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=ue&n=10141&tema=recer&t=202200>

² Informe 2023 Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (pàgina 56).
<https://estatciencia.fundaciorecerca.cat/>